

SÖKANDE

Klässbols Taxi AB, 556602-8733
Pasmavägen 4
671 95 Klässbol

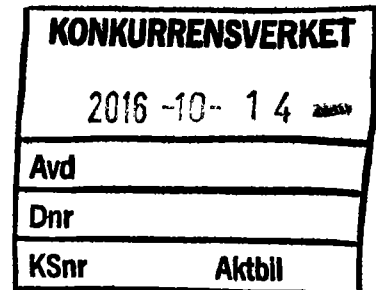
Ombud:
Jur.kand. Emma Engh
Advokat Henrik Nilsson
Advokatfirman Allians H Nilsson AB
Västra Kyrkogatan 1
652 24 Karlstad

MOTPART

Arvika kommun
671 81 Arvika

SAKEN

Offentlig upphandling

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Klässbols Taxi AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Arvika kommun har genomfört en upphandling benämnd "Busstransporter, hyra av buss inklusive chaufför". Anbud ingavs av bland annat Klässbols Taxi AB. Arvika kommun uteslöt dock anbudet från utvärderingen och antog Wikmans Buss AB som leverantör.

PARTERNAS TALAN

Klässbols Taxi AB ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering görs i vilken hans anbud ska ingå och i andra hand att upphandlingen görs om samt anför följande. I förfrågningsunderlaget anges under punkt 1.3.5 följande.

"Anbudsgivaren ska ha utfört volymmässigt liknande tjänsteuppdrag under de senaste tre (3) åren eller kunna påvisa att berörd personal har motsvarande erfarenhet.

Anbudsgivaren ska vid tidpunkten för tecknandet av kontrakt förfoga över teknisk utrustning som krävs för tjänstens fullgörande.

Bevis om teknisk förmåga och yrkesmässig kapacitet

Kravet på uppfyllande av teknisk och yrkesmässig kapacitet visas genom att till anbudet bifoga

- En förteckning över volymmässigt större utförda tjänster under de senaste tre (3) åren med uppgift om namn, telefonnummer samt E-postadress till referensperson hos uppdragsgivare,
- En beskrivning av företagets organisation
- En beskrivning av antalet anställda
- En förteckning över anbudsgivarens fordonspark
- En beskrivning av tidigare erfarenhet"

Klässbols Taxi AB:s anbud uppfyller de skall-krav som ställts. Klässbols Taxi AB har genom att lämna in dokumentet "Beskrivning Klässbols Taxi" redogjort för det som Arvika kommun krävt. Av förfrågningsunderlaget framgår dessutom att tidpunkten för när anbudsgivaren ska förfoga över den tekniska utrustning som krävs är vid tidpunkten för tecknande av kontrakt. Att Arvika kommun inte utvärderat anbudet strider därför mot likabehandlingsprincipen. Det är oklart vilka brister kommunen menar att Klässbols

Taxi AB:s bevis om teknisk förmåga och kapacitet har. Att Klässbols Taxi AB exempelvis inte specificerat varje fordon i sin fordonspark är inget som gör att kommunen har rätt att förkasta anbudet eftersom det inte framgår av förfrågningsunderlaget att detta krävs. Det är i vart fall en oproportionerlig åtgärd att inte utvärdera anbudet för att beskrivningen av den tekniska förmågan och yrkesmässiga kapaciteten inte är tillräckligt utförlig. Även om den exakta grunden för vad som saknas i beskrivningen inte framgår strider det mot proportionalitetsprincipen att förkasta anbudet på grund av vissa brister i beskrivningen.

Arvika kommun motsätter sig bifall till ansökan och anför följande. Under punkten 1.3.5 i anbudsinvitan har kommunen uppställt krav på teknisk förmåga och yrkesmässig kapacitet. Som bevis på förmågan har Arvika kommun krävt att anbudsgivare till anbudet bland annat ska bifoga en förteckning över volymmässigt större utförda tjänster under de tre senaste med uppgift om namn, telefonnummer samt e-postadress till referensperson hos uppdragsgivare. Ett annat krav var att anbudsgivaren skulle lämna en beskrivning över företagets organisation. I fråga om uppfyllande av kraven på teknisk förmåga och yrkesmässig kapacitet hänvisade Klässbols Taxi AB i sitt anbud till en bilagd beskrivning. Bilagan var bristfälligt utformad, bland annat saknades helt en förteckning över volymmässigt större utförda tjänster de tre senaste åren med uppgift om namn, telefonnummer samt e-postadress till referensperson hos uppdragsgivare. Därtill kommer att Klässbols Taxi AB redovisade organisationen för en enskild finna trots att anbudsgivaren är en juridisk person, ett aktiebolag. Som framgår har Klässbols Taxi AB inte uppfyllt skall-kravet på att i anbudet redovisa en förteckning över volymmässigt större utförda tjänster de tre senaste åren med därtill hörande uppgifter avseende referensperson. Redan på den grunden har det förelegat skäl att förkasta anbudet. Därtill kommer att Klässbol Taxi AB inte uppfyllt skall-kravet på att lämna en organisationsbeskrivning för anbudsgivaren.

Bolaget har istället lämnat en beskrivning av en enskilds firma organisation. Även den bristen har utgjort skäl för att förkasta anbudet.

Klässbols Taxi AB tillägger följande. De uppdragsgivare Klässbols Taxi AB har haft, och som även har uppgetts i beskrivningen, är kommuner och landsting. Vad avser exempelvis uppdragsgivaren Arvika kommun bör den upphandlande myndigheten, Arvika kommun, kunna erhålla nödvändig kontaktinformation. Vad avser övriga uppdragsgivare, Årjängs kommun, Eda kommun, Säffle kommun och landstinget via Värmlandstrafik, torde den upphandlande myndigheten lätt kunna erhålla nödvändig kontaktinformation. Uppgifter om kontaktperson är dessutom något som kan komma att ändras över tid. De uppgifter om kontaktperson Klässbols Taxi AB hade när uppdraget genomfördes är således i flera fall inte längre aktuella. Det ska även tilläggas att anbudet var avkortat och anbudsgivarna hade två veckor på sig att lämna ett anbud. Att utesluta anbudet endast på den grund att Klässbols Taxi AB inte lämnat kontaktuppgifter till de tidigare uppdragsgivarna strider därför mot proportionalitetsprincipen, särskilt med hänsyn till att Arvika kommun själv är en av de tidigare uppdragsgivarna.

Arvika kommun tillägger följande. Kommunen har uppställt krav på teknisk förmåga avseende liknande tjänsteuppdrag de tre senaste åren. Som bevis har kommunen som ett skall-krav angivit att anbudsgivaren till anbudet skulle bifoga en förteckning över volymmässigt större utförda tjänster de tre senaste åren med uppgift om namn, telefonnummer samt e-postadress till referensperson hos anbudsgivaren. Syftet med detta är bland annat att kommunen inte ska behöva ägna tid åt att själv eftersöka referenspersoner. Utifrån det stora antal anbud som kommunen hanterar skulle eftersökning av referenspersoner vara en mycket betungande uppgift, även inom den egna kommunen. Hänvisningen till referenser och på vilket telefonnummer och e-postadress dessa nås är istället en uppgift som helt ankommer på anbudsgivaren. Skall-kravet är således proportionerligt. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i två domar den 20 maj 2016 (mål 555-15 och 2691-15) slagit

fast vikten av att proportionella skall-krav upprätthålls. Klässbols Taxi AB har i anbudsbilagan beskrivning teknisk förmåga och yrkesmässig kapacitet i det första stycket svepande hänvisat till kontrakt med Arvika kommun via Värmlandstrafik de senaste åren. Till saken hör att dessa avtal administreras av Värmlandstrafik. Vidare hänvisas till avtal med enskilda kommuner. I den delen framgår inte ens vilka kommuner som avses. Uppgifterna om skoltrafik i Årjäng och Eda är inte åtföljda av några kontaktuppgifter. Taxitrafik i bland annat Arvika och andra kommuner har skett via Värmlandstrafik, dvs. avtal som administreras av Värmlandstrafik. Inga kontaktuppgifter har lämnats. Därtill är taxitrafik inte att anse som liknande trafik som buss- trafik. LSS-trafik avser trafik till och från daglig verksamhet och kan inte jämföras med busstrafik. Därtill saknas uppgift om kontaktpersoner. Det ankommer inte på kommunen att ens inom den egna verksamheten söka efter i anbudet icke namngivna referenspersoner. Kommunen har uppställt ett proportionerligt skall-krav på angivande av kontaktpersoner med namn, telefonnummer och mejladress till dessa. Klässbols Taxi AB har av lättja eller slarv inte bemödat sig med att lämna dessa uppgifter. Utifrån HFD:s avgöranden enligt ovan är den enda konsekvensen av bristerna i anbudet att anbudet ska förkastas, vilket också skett. Som anförts tidigare har Klässbols Taxi AB inte lämnat någon organisationsbeskrivning för bolaget utan har uttryckligen beskrivit organisationen för en enskild firma. Även detta utgör en brist i förhållande till uppställt skall-krav. Anbudet har således rätteligen förkastats även på den grunden. I fråga om anbudstiden har den inte varit två utan tre veckor. Förfrågningsunderlaget publicerades den 31 maj och anbudstiden gick ut den 20 juni. Anbudstiden har varit skälig.

Klässbols Taxi AB tillägger följande. Kontraktet med skoltrafiken i Eda och Årjäng kommun var genom Värmlandstrafik AB. Alla kontakter avseende kontraktet gick således genom Värmlandstrafik. Värmlandstrafik har använt sig av ny personal vid varje upphandling och har dessutom bytt kontaktpersoner ett stort antal gånger vilket gör det väldigt svårt att lämna referensper-

soner. Mikael Liljegren är ensam företrädare för Klässbols Taxi AB vilket innebär att hans enskilda firma och bolaget styrs av samma person.

Arvika kommun tillägger följande. I det senaste yttrandet har Klässbols Taxi AB anfört att det skulle vara väldigt svårt för bolaget att lämna referenspersoner hos Värmlandstrafik. I tidigare yttrande anförde Klässbols Taxi AB att Arvika kommun lätt skulle kunna erhålla nödvändig kontaktinformation hos bland annat Värmlandstrafik. Vad Klässbols Taxi AB egentligen gör gällande i denna del förefaller dunkelt.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingen gäller busstransporter. Av förfrågningsunderlagets allmänna information (punk 1.1.) framgår att avtalet i första hand avser skolelevers resor mellan skolan och till vissa aktiviteter, exempelvis vid friluftsdagar och studiebesök. Resorna avser enligt nämnda punkt också resor till läns-

danser för personer med funktionsnedsättning, resor i samband med sommarlek på sommarlovet samt personalresor.

I förfrågningsunderlagets punkt 1.3.5 uppställs krav (skall-krav) på teknisk förmåga och yrkesmässig kapacitet. Som bevis på denna förmåga och kapacitet krävs bland annat en förteckning över volymmässigt större utförda tjänster under de tre senaste åren med uppgift om namn, telefonnummer och e-postadress till referensperson hos uppdragsgivaren. Klässbols Taxi AB har i sitt anbud i detta avseende hänvisat till en bilaga "Beskrivning av teknisk förmåga och yrkesmässig kapacitet". Bilagan saknar emellertid en sådan förteckning. Uppgifter om referenspersoner saknas och någon tydlig beskrivning av "volymmässigt större utförda tjänster under de tre senaste åren" finns inte. Kravet är på intet sätt oproportionellt och det strider inte heller mot proportionalitetsprincipen att utesluta anbudet på denna grund. Det är inte den upphandlande myndighetens sak att efterforska referenspersoner när befogat krav på angivande av sådana ställts i förfrågningsunderlaget. Enligt vad kommunen anfört har tiden för att lämna in anbud uppgått till tre veckor, vilket inte är oskäligt

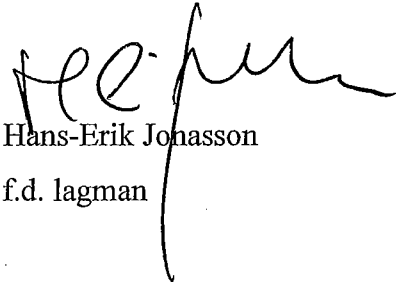
I förfrågningsunderlaget uppställs vidare krav på en beskrivning av företagets organisation. Klässbols Taxi AB har i bilagan till anbudet beskrivit Mikael Liljegrens enskilda firma. Det är Klässbols Taxi AB som har lämnat anbud och det är således också Klässbols Taxi AB:s organisation som enligt förfrågningsunderlaget ska beskrivas. Klässbols Taxi AB har därmed inte heller uppfyllt detta skall-krav.

Sammanfattningsvis har Klässbols Taxi AB inte uppfyllt i förfrågningsunderlaget uppställda skall-krav varför kommunen har haft fog för att utesluta anbudet. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas.

Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B, LOU).

Hans-Erik Jonasson

f.d. lagman

Föredragande: Lars Överström

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.